

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kor. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en abbon. Dovenetelweg 57a 's-Gravenhage Tel. 68.45.41.
Secretariaat: Graaf Willem de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 070 - 275154

W E E K B L A D

21e jaargang nr.8

nadruk verboden

15 oktober 1976

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Het zal u bekend zijn, dat wij niet alwetend of onfeilbaar zijn. Ons onderwerp voor heden dient, gezien het programma, van meer geestelijke aard te zijn. Daarom koos ik als titel:

H E T W O N D E R L I J K E K A R M A

Wanneer een mens karma zegt, denkt hij waarschijnlijk aan een onontkoombaar noodlot. Dit is onjuist. Karma is in feite een konditionering - ontstaan door voorgaande levens - waardoor eigen vrijheid van keuze beperkt wordt in een nieuw leven.

Maar het is een wat wonderlijke zaak. Want wanneer je begint dit karma in zijn oorzaken na te gaan, zo blijkt, dat tenminste 4 verschillende wereldbeelden of belevingswerelden een rol hierbij spelen.

In de eerste plaats is er natuurlijk de stoffelijke betekenis en werking van het karma middels reïnkarnaties. In deze gevallen bestaat reeds een oriëntatie t.a.v. bepaalde personen, maar ook t.a.v. een bepaalde levenssfeer. Wat wil zeggen, dat je door je leven in het verleden gericht bent op zaken, die je hebt leren verlangen, leren vrezen. Dezen bepalen een groot deel van je keuze en dus niet alleen datgene, wat je zelf bent.

Daarnaast zul je in vele gevallen trachten te inkarneren in de nabijheid van personen, waarmede je geestelijk banden hebt en die reeds op aarde vertoeven.

Het is duidelijk dat 'n dergelijke inkarnatie - mits er geen tussenliggende belevingsmogelijkheden zouden bestaan - een noodlot praktisch gelijk zou komen. Maar er zijn andere vloedende in het ik.

Er is b.v. de sluimerbeleving, die, kort voor het betreden

van het zomerland, maar ook van duisterder werelden, de mens die overgaat pleegt te treffen.

Het karma bestaat immers niet alleen maar uit eenvoudige oorzaak- en gevolgswerkingen. In de sluimerbeleving word je gekonfronteerd, met hetgeen je gedaan hebt tijdens je stoffelijke bestaan, maar tevens met hetgeen al wat je was voor anderen betekend heeft.

Het gaat hier om een soort droom, waarin bepaalde levensfragmenten herhaald worden. Maar men is zelf deel van alles, speelt mede alle rollen. Men is dus niet alleen meer de veroorzakende persoon, maar tevens degene, die men 'n gunst bewijst, tot slachtoffer maakt enz. Voor menige wat onvoorzichtige automobilist lijkt mij het een goed ding de onvermijdelijkheid hiervan te overdenken. Je bent dan niet alleen meer degene, die heerlijk warm in een snel voertuig door de regen rijdt, maar je bent gelijktijdig degene, die langs de stoep-rand, staat en door jou wordt nat gespet- om eens een mogelijk voorbeeld te geven.

Het gevolg van deze sluimerbelevingen is gemeenlijk, dat men bepaalde handelingen en waarden in het leven begint te vrezen of geheel zal verwerpen. Je zou kunnen zeggen, dat vooral de konditionering tot afkeer van bepaalde handelingen in volgende inkarnaties een belangrijke rol zal spelen.

Dan kennen wij natuurlijk het zomerlandbestaan. De bestaanstoestand, die door u met deze mooie titel wordt aangegeven, houdt in, dat je met anderen te samen een soort wereld opbouwt. Het beeld van deze werelden wordt gemeenlijk door vormen bepaald.

U kent allen wel verhalen hierover en je kunt inderdaad in deze belevingen zowel in een dorpje wonen met anderen, als rondwandelen in eenzaamheid, met anderen wachten naast de lotusvijvers, of eenzaam in de bergen in een kleine kluis of tempel zoeken naar nieuw begrip en nieuwe wijsheid.

Alle mogelijkheden zijn in deze sfeer aanwezig. Maar ook nu worden al je mogelijkheden en neigingen mede bepaald door je verleden, door hetgeen je verlangt, vreest en bent. Dit komt neer op het plaatsvinden van een verdere ontwikkeling van de persoonlijkheid, waarbij konditioneringen tijdens voorgaand stoffelijk bestaan een even grote rol spelen als de voorkeuren en afkeer, die ontstaan zijn tijdens de sluimer-toestand.

Datgene, wat je in zomerland doet, beleeft en leert wordt evenals bij inkarnaties in de stof, door het voorgaande bepaald en is gemeenlijk een betrekkelijk eenzijdige uitbreiding van bewustzijn en beleving. Het is goed je dit te realiseren, zelfs wanneer je het niet zonder meer kunt veranderen. Want deze eenzijdigheid betekent op aarde later weer een inkarnatie-keuze, waarbij men door te grote eenzijdigheid van eigen geestelijk streven en doelstelling een reeks tegengestelde belevingen zal ervaren. Op deze wijze wordt in de stof de skala van ervaringen dan weer in meer algemene zin aangevuld.

Er is nog een vierde factor in het spel, die echter niet voor een ieder gelijkelijk een rol zal spelen. Wanneer ik spreek van zomerland, zo zijn er duisterder werelden die, wat belevingswaarde betreft, hiermede vergeleken zouden kunnen worden.

Er zijn echter ook nog andere sferen, die men in de tijd tussen twee inkarnaties betreden kan. Hier bereikt men soms een toestand, die men kosmisch bewustzijn noemen kan. Het is een kwestie van een voor een deel jezelf verliezen, maar ook het ervaren van een enorme druk uit het geheel, zo dat je de behoefte, die in het geheel ten aanzien van jouw persoonlijkheid kan bestaan, extra sterk ervaart.

Juist hierdoor zul je je verbonden gevoelen met het Al en ook meer bewust een mate van eenheid met het andere na gaan streven. Het is duidelijk, dat je, wanneer je ook deze fase hebt doorgemaakt, mede belast zult worden met een innerlijke behoefte om de wereld, waarin je leeft, datgene te schenken, wat de kosmos van je heeft geëist.

Er is dan sprake van een meer bewust ervaren konditionering. Men voelt zich, vaak tegen alle stoffelijke redelijkheid in, geroepen om een taak te vervullen. Velen, die op deze wijze wezenlijk een taak gaan vervullen, vertonen bovendien als gevolg van hun belevingen in de hogere sferen een grotere geestelijke gevoeligheid, die deels aan de stof wordt overgedragen en zo tijdens het stoffelijke leven contacten met de werelden uit de geest en de kosmos tot stand brengen.

Dit betekent niet, dat men minder menselijk is, wanneer men met deze inhoud inkarneert. Integendeel: men is ook op stoffelijk terrein vaak gevoeliger dan anderen. Maar met dit alles is u hopelijk één ding duidelijk geworden:

Alle karma is opgebouwd uit belevingen in meerdere werelden, zoals door mij genoemd werden en niet alleen het gevolg van onontkoombare geestelijke invloeden, danwel het resultaat van stoffelijk beleven in het verleden zonder meer.

Denk echter niet, dat dit alles is. Want het kan voorkomen, dat u bij het inkarneren in de stof een minder goed voor uw doel geschikt lichaam aantreft. In dat geval krijgt u te maken met een andere vorm van konditionering, die in dit lichaam is vastgelegd en hereditaire invloeden omvat.

Zodra er een botsing ontstaat tussen geestelijk aanwezige konditioneringen en stoffelijke konditionering krijgen wij te maken met mensen, die innerlijk tegen zich verdeeld schijnen te zijn. Zij weten nooit precies, wat zij willen.

Het lijkt er in vele gevallen op, dat dergelijke mensen hun lot niet kunnen beheersen en door het noodlot gedreven worden. Wat natuurlijk nooit geheel juist zal zijn:

Ook deze mensen kiezen wel degelijk voortdurend. Maar de resultaten van die keuze vertonen voor de beschouwer geen vaste lijn. Je kunt nooit weten, wat deze mensen nu eigenlijk willen, voorzien waartoe hun weg hen zal voeren.

Toch zoeken ook dergelijke mensen wel degelijk hun geestelijke konditionering te vervullen of zelfs een taak te voltooien. Dat anderen dit niet kunnen beseffen is te danken aan de stoffelijk strijdige neigingen, die in hen een zo grote rol kunnen spelen, dat zij doen denken aan een zeiler, die tegenwinds een rak oplaveert, steeds weer van richting veranderende, omdat dit voor hem, met zijn middelen van voortbeweging, nu eenmaal de enige manier is om, ondanks alle tegenwind, nog voorwaarts te komen.

Tegenwind betekent voor de mens over het algemeen ook een groot aantal voor hem of haar minder aangename ervaringen. Veel lijkt zich tijdens het leven ook te herhalen, maar telkenmale

ook krijgt men een andere mogelijkheid tot reageren en kan men dus het schijnbaar gelijke probleem op een meer harmonische wijze tot oplossing brengen.

Men zegt in de sferen steeds weer, dat het belangrijk is om, zo dit onvermijdelijk wordt, juist te inkarneren. Maar wat is in dit verband juist? Ik zal trachten de algemene visie daarop enigszins te omschrijven.

Men inkarneert zo juist mogelijk op het ogenblik, dat het geheel van alle besepte noodzaken wordt teruggezocht in de genetische achtergronden van het wordende lichaam en het milieu plus de erfelijkheidsfactoren voor jou dus een bevordering betekenen, van hetgeen je in jezelf als inkarnerende geest wenselijk of noodzakelijk meent te ervaren. Indien je let op de sfeer en de erfelijke inhoud, zul je altijd in een wereld terecht komen, waarin je jezelf waar kunt maken zonder grote innerlijke strijd, terwijl je in het verwezenlijken van je - mogelijk nog eenzijdige - geestelijk streven meestal zult slagen.

Iemand, die er in slaagt dit te bereiken, zal ook niet door innerlijke twijfels gekweld worden, zal zijn geestelijke gaven naar beste behoefte tot gelding kunnen brengen en daarnaast ook over al het stoffelijk noodzakelijke beschikking hebben om zo te leven en datgene te doen, dat het voor jezelf en je eventueel besepte banden met de kosmos het allerbeste is.

Hier kunnen nu allerhande factoren mede een rol spelen. Het geheel van werkzame invloeden binnen het kader van het karma is trouwens ook de reden, dat ik in de titel de aanduiding wonderlijk heb ingevoegd.

Je kunt een beleving meemaken, die eigenlijk heel anders is dan je meent te zoeken en sterk afwijkt van alles, wat je verwacht hebt. Soms gaat het hierbij om toevalligheden, soms komt het voort uit een bepaalde stemming en de daden, tijdens die bui gesteld. Het resultaat daarvan is dan voor jezelf van grote waarde, ofschoon het niet strookt met je voorgaande belevingen van die aard of zelfs met je verwachtingen.

Het is duidelijk, dat elke beleving, van welke aard ook, die indruk op u maakt, al uw verdere belevingen en zelfs uw reacties op voorkomende mogelijkheden zal beïnvloeden.

In het karma zijn een aantal punten, waarbij je zou mogen stellen, dat je op een gegeven ogenblik niet anders meer kunt handelen of denken. Hier is inderdaad sprake van een vaste lijn in je leven. Maar er is een even groot of zelfs groter aantal belangrijke ogenblikken - punten - in je leven, waar een beperkte vrije keuzen zonder meer mogelijk is, of zelfs een geheel vrij beseffen van alle mogelijkheden voor het ik bereikbaar wordt.

De mens kan dus vaak zelf denken en beslissen en de ervaring leert, dat het vooral deze gebeurtenissen in het leven zijn, die de verdere ontwikkeling van de persoonlijkheid in sterke mate bepalen en tijdens de sluimertoestand fel herbeleefd worden.

Een eenvoudig voorbeeld: Je komt op aarde met een gevoel van roeping, je kiest een vroom gezin, eventueel zo vroom, dat het op je verjaardag in huis stikt van de heerooms en zusters of predikers en vrome tantes. Je wordt dan als vanzelf priester. Dat is begrijpelijk, zelfs indien dit niet geheel strookt met je feitelijk erkende taak.

Erg is dit niet. Maar nu kun je op een gegeven ogenblik met een ander in contact komen en gevoelens gaan koesteren, die je volgens je ambt niet moogt koesteren om vervolgens daden te stellen, die voor dit ambt geheel onaanvaardbaar zijn. De priester wil trouwen. De band, die hij met een ander heeft, is voor hem dermate geestelijk belangrijk geworden, dat hij er niet van af wil zien de eventuele stoffelijke bevestiging van deze band ten overstaan van de gehele wereld te erkennen. De priester huwt, maar moet dan uit het ambt treden.

Vanuit menselijk standpunt is het geheel van zijn roeping daarmee teniet gedaan of ten minste verschoven. Maar hoe zit het met de innerlijke roeping in dergelijke gevallen? Wat kun je dan doen?

Het blijkt, dat men zijn werkelijk roeping, het dienen van medemensen, evenzeer zal kunnen vervullen, wanneer men b.v. optreedt als sociaal werker en zo men zich geroepen voelt bepaalde zaken aan medemensen te openbaren, kan men dit zeker evengoed of beter als kunstenaar. Er zijn dan ook verschillende gevallen in uw wereld bekend, waarbij dit inderdaad zo gebeurd is. Wat je dan echter niet meer kunt, is die innerlijke waarheid zonder enige twijfel of tegenstelling blijven hanteren.

Je bent dan tot een innerlijk gespleten mens geworden en dit betekent, dat elke verdere beleving meer afwegingen vergt dan in de oorspronkelijke, b.v. priesterlijke, functie nodig of zelfs maar denkbaar zou zijn.

Je gaat je dan afvragen, of alle regels, die je tot nu toe zonder twijfel of aarzeling als juist hebt aanvaard, nu wel zo goed zijn. Wat kerkelijk, zoals u zult begrijpen, altijd het begin van het einde betekent.

De situatie, die ik u hier schetste, kan natuurlijk overal en in vele vormen voorkomen. Je hebt mensen, die mogelijk kunstenaar zouden willen worden en door omstandigheden uiteindelijk soldaat of boekhouder worden. In al die gevallen hebben deze mensen wel degelijk een vrije keuze gekend, ook wanneer zij deze zelf mogelijk niet als zodanig beschouwen. Er was echter een alternatief. Nu eenmaal de keuze gemaakt is, onder welke omstandigheden en uit welke overwegingen dan ook, is de inhoud van hun leven een geheel andere geworden.

De situatie, waarin je verkeert, nadat dergelijke beslissingen genomen zijn, kan kort als volgt worden samengevat: Ik heb geen geestelijke drang in mij, ik bezit stoffelijke mogelijkheden, maar heb mijn stoffelijke mogelijkheid zodanig gericht, dat mijn oorspronkelijke geestelijke drang in zijn eerste en beste vorm niet meer vervulbaar is, zonder dat voor mij stoffelijk of geestelijk niet meer te aanvaarden conflicten ontstaan.

Vanaf dit ogenblik zal men moeten kiezen voor ofwel een geestelijke werkelijkheid, waarbij men stoffelijk in moeilijkheden komt en mogelijk zelfs het stofleven na korte tijd beëindigd zal worden, dan wel voor het aanvaarden van eigen stoffelijke beperkingen, wat echter impliceert, dat men nooit een werkelijk volle geestelijke vervulling zal kennen.

Stoffelijk bezien is een dergelijke situatie natuurlijk onaangenaam of schijnt zelfs onaanvaardbaar. In feite is iets dergelijks het ik wel degelijk van nut: door de tegenstelling

krijgt men een geheel ander beeld van het bestaan en zal ook de mogelijkheid tot zelferkenning en ontdekking van nieuwe waarden in de sluimertoestand toenemen.

Je relatie met de kosmos en de wereld zal omvangrijker en meeromvattend worden, wat weer betekent, dat je in zowel zomerland als in andere sferen tijdens je ontwikkeling meer kontakten kunt maken, grotere mogelijkheden hebt en zo ook meer kans hebt je volgende inkarnatie bewust en juister te bepalen.

Nu is dat alles mooi, maar het doet het bestaan wel wat lijken op een soort keukenmeidenroman, want na elk leven staat er weer: wordt vervolgd. Maar waar en hoe zal dit gebeuren?

Al snel blijkt, dat inkarnaties in de materie op vele verschillende wijzen plaats kunnen vinden. Wij zien, dat mensen meestal weer als mens reïnkarneren. Er zijn uitzonderingen, die tot een lagere inkarnatie komen, maar dat zijn inderdaad zeer zeldzame uitzonderingen. Ik weet niet, of dergelijke wezens - ondanks de vorm, die zij een inkarnatie geleden nog kenden als volwaardige mensen of geesten mogen worden aangesproken, zolang zij niet tot hoger bewustzijn gekomen zijn.

Er zijn echter ook andere zaken. Ik kan mij b.v. binden aan de materie, zonder daarbij een geheel stoffelijke of zelfs maar geheel menselijke belichaming van node te hebben.

Wanneer je bewust een taak probeert te volvoeren, die geheel of mede in de materie is gelegen, kan de verbondenheid met die taak en de wereld, waarin zij volvoerd worden, zo intens worden, dat wel degelijk van een reïnkarnatie gesproken mag worden vanuit ons geestelijk standpunt, ofschoon er dan toch geen sprake is van een belichaming in menselijke gestalte.

Dit laatste is voor enkelen onder u mogelijk wat te moeilijk om meteen te verwerken. Laat mij het daarom heel eenvoudig zeggen: Het is mogelijk, dat je besluit een bepaalde gemeenschap vanuit de geest te gaan helpen en beschermen. Je gaat daarin geheel op en zoekt al snel een punt in de materie te vinden, waaraan die gemeenschap reeds belang hecht, omdat je zo immers je krachten het meest doeltreffend en juist kunt uitstralen en meer zult kunnen presteren.

De kans, dat je je één gaat gevoelen met het gekozen brandpunt, is dan zeer groot, ook al wordt dit niet tot een werkelijk lichaam voor je. Je zou b.v. in een waringin kunnen gaan wonen, of optreden als de geest van een bergtop, ja, zelfs in het water van een bron of een door mensen gemaakt afgodsbeeld je gaan uiteten.

Dit laatste zal de mensen op aarde afstoten, daar zij dan al snel van afgoderij spreken e.d. Zij gaan daarbij uit van hun eigen eredienst of filosofie, maar vergeten daarbij één ding: Wat zoekt een mens in feite, wanneer hij zich tot een afgod wendt? Hulp natuurlijk, leiding.

Wanneer een bewuste geest die hulp en leiding geeft, is het verder niet van belang, dat deze zich te kennen geeft als een engel of met een bepaalde naam. De naam, de menselijke omschrijving, is immers van geen belang, wanneer de taak op juiste wijze verricht zal kunnen worden?

Naam en vorm zijn trouwens volgens mij in dergelijke gevallen nimmer van doorslaggevend belang. Van belang is de entiteit, die zich daarin manifesteert. Dit bepaalt de werkingen en mogelijkheden, die van het betreffende beeld uit zullen gaan.

Nu zijn er echter binnen deze mogelijkheid je te binden aan materie zonder zelf stoffelijk belichaamd te worden weer verschillende mogelijkheden. Grof gezien kun je zeggen, dat je de ingrijpende vorm en daarnaast de fenomenenveroorzakende vorm kent bij deze soort inkarnatie.

Fenomenen veroorzaken betekent, dat je gebeuren regelt, de ingrijpende vorm straalt eerder uit en beïnvloedt zo minder de feiten dan het bewustzijn van de betrokkenen. Maar hoe je ook optreedt, van groot belang is het feit, dat je door dergelijke acties zozeer met het lot van mensen op aarde verknoopt geraakt, dat je je niet meer van deze taak en het overwegende besef van die taak los kunt maken.

Wanneer je dan toch bezig bent en wat bewuster wordt, rijst de vraag, of men zich niet beter dan aan een kleine groep mensen aan een groter aantal van hen zou kunnen gaan wijden of desnoods een heel ras van dieren als beschermelingen zouwt kiezen, wanneer het mogelijk is daarin je aan gevoelde taak juist te volvoeren. Maar ook dan blijf je gebonden, aan hetgeen je doet en daardoor is je bewustzijn grotendeels beperkt tot en gericht op degenen, waar je je mee bezig houdt.

Voor mensen klinkt het als kranzinnigheid, wanneer ik stel, dat een geest, die besluiten zou om beschermgeest van de meikevers te worden of de wolven - kies zelf maar - daaraan zo intens gebonden zou zijn. Een mens redeneert, dat een dergelijke geest toch genoeg vrije tijd over zal houden voor eigen zuiver geestelijke ervaringen, ontwikkelingen en bezigheden.

Maar men ziet daarbij over het hoofd, dat je invloed uitoefent en besluiten neemt voor anderen, zodat elke daad die je stelt, elke invloed die je gebruikt, in feite een verdergaande aansprakelijkheid betekent tegenover je pupillen. De praktijk wijst dan ook uit, dat je meer gebonden bent, naarmate je meer doet en tot stand brengt. De binding bestaat niet t.a.v. enkelingen of persoonlijkheden of stoffelijke vormen, maar t.a.v. hetgeen je gedaan hebt en alle gevolgen daarvan.

Dergelijke vormen van binding, door ons inkarnatie genoemd, ofschoon mensen dit mogelijk niet als zodanig zullen beschouwen, spelen in de ontwikkeling van een geest vaak een bijzonder grote en belangrijke rol.

Toch is een dergelijke wijze van verder streven zo belangrijk en wordt zij zo intens beleefd, dat men ook op deze weg verder tracht te komen. Het is dan ook bepaald niet denkbeeldig, dat op de duur een entiteit middels deze weg zover komt, dat hij een groot deel van een bepaalde planeet gaat beheersen en daarin actief is. Hij is dan voor enige tijd tot dienende geest van een dergelijke planeet geworden en komt mogelijk nog verder, zodat hij de heersende geest, zo niet een bezieler van een wereld wordt. Dit alles is in ieder geval mogelijk en daar ook dit een binding betekent aan materie en ander besef, inhoudende een beperking van de eigen geestelijke mogelijkheden en een grote drang om

bepaalde doelstellingen na te streven, spraken wij ook in dergelijke gevallen van een inkarnatie.

Of je nu tot mens wordt of tot bezielende kracht van een ster, wat je bent en kunt doen, is altijd weer afhankelijk van alles, wat je voordien geweest bent. Het is " karma". Juist daarom is karma voor mij inderdaad een wonderlijke zaak. Want alles wat voor het bewustzijn noodzakelijk is, kan langs deze weg beleefd worden.

Je kunt van vorst slaaf, of van slaaf vorst worden, je kunt van sexe veranderen - wat mogelijk niet zo heel bijzonder is in uw dagen, daar het technisch mogelijk blijkt te zijn en alleen kostbaar en pijnlijk is. Maar je kunt grote verplichtingen op je nemen t.a.v. anderen, waarvan je in het leven op aarde de zin niet inziet, ofschoon je het toch blijft doen, zelfs al noem je daarom jezelf een grote gek.

In al deze gevallen, dus ook bij opeenvolgende inkarnatievormen, hebben wij wel degelijk te maken met een karma, met een ingelegde conditionering, door het verleden veroorzaakt en je dringende in een richting, die noodzakelijk is om een verdere ontwikkeling van je bewustzijn mogelijk te maken.

Maar dit karma is dan toch altijd nog wel een malle molen, een ronddraaien in cirkels en spiralen, dat kan worden uitgebeeld door het wettelende rad des levens.

Daarom moeten wij ons karma leren oplossen. Wat in meerdere leringen trouwens steeds weer naar voren wordt gebracht. Maar hoe kun je een karma, een verleden, dat je vormde, ongedaan maken? Dat gaat eenvoudig niet.

Je hebt nu eenmaal een verleden. En wanneer je het gehele verleden zou kunnen vergeten, zo zou het nog steeds blijven bepalen, wat je nu bent en wat je nu kunt. Je kunt je vorming niet ongedaan maken.

Een je bevrijden van het karma, een oplossen van karma, betekent dus zeker niet een neutraliseren of zelfs uitwissen van het verleden, ook al wordt dit vaak wel gezegd. Men meent, dat je alle schulden van het verleden zult moeten uitboeten en daardoor vrij zal worden. Je hebt in een vorig leven iemand geslagen? Geen nood. Wanneer je in een volgend leven zelf een pak slaag krijgt, is de zaak in orde en uitgewist, zo redeneert men dan. De kans een pak slaag te krijgen neemt in uw dagen wel toe, maar de kans, dat dit het gewenste resultaat zal hebben, is zó klein, dat het resultaat u altijd tegen zal vallen.

Het gaat immers niet om de actie. Deze is niet dwingend. In de vorming, die voor de geest van belang is, gaat het om de oorzaak, de reden van het slaan, niet om de slagen zelf.

Je kunt vele goede dingen doen met een zeer zelfzuchtige achtergrond. Dan is de invloed daarvan karmatisch negatief. Maar het is natuurlijk mogelijk, dat je je zowel van het verleden als van de invloed, die dit op je heeft, los weet te maken. Je gaat dan beseffen, dat actie op zich onbelangrijk is, terwijl alle gebeuren op zich ten hoogste een zeer beperkte belangrijkheid heeft. Je beseft dan, dat het voor jezelf vooral belangrijk is innerlijk een gevoel van rust en een aanvaarding t.a.v. alle gebeuren te kennen.

Wij komen dan op een punt van beleven, waarbij wij het geheel, of een deel van onze ontwikkeling niet meer afwijzen of zelfs verwerpen. Wij willen ook het verleden niet meer af gaan werken, maar aanyaarden eenvoudig, wat wij zijn en wat er voor ons besef bestaat.

Wij zien er steeds meer vanaf voor en vanuit onszelf een keuze te maken, daar wij te goed beseffen, dat dit maar van zeer geringe betekenis is. Wij proberen alleen alles, wat gebeurt, te zien als deel van een aanvaardbaar geheel en daarin een zo hoog mogelijke mate van rust en vrede voor onszelf en anderen te handhaven.

Op deze wijze lost het karma zich op, want alles, wat het ik door het verleden is geworden, wordt nu waargemaakt zonder een verder ingrijpen van eigen angsten of begeerten. Je kunt zo nu en dan nog wel tegensputteren, maar je aanvaardt de feiten.

Dan krijgen wij inderdaad een oplossing van het karma en daarmee ook het wegvallen van een inkarnatiedrang, waar en hoe dan ook. Het bestaan zal zelfs werelden in de geest, die nog enige vorm kennen, zoals b.v. zomerland, terzijde kunnen stellen, omdat leven en beleven iets is geworden in jezelf, een erkenning van het geheel in het ik zonder persoonlijke voorkeur of afkeuring.

Een mens, die zo tracht te leven, zal vaak van anderen te horen krijgen, dat hij maar dom is. Want hij zou beter dit, zij zou beter dat gedaan kunnen hebben. En je bent dwaas, dat je al die dingen laat of steeds maar blijft doen. Want het is immers zinloos, dus wat heb je er aan....?

Maar nu wij het karma oplossen, ligt de belangrijkheid steeds meer in de wijze, waarop wij beleven en niet meer in de wijze, waarop wij kiezen, leven en ageren.

Karma is dus nog al een eigenaardig iets. Zolang het karma niet werkelijk beseft wordt, moet je handelen. Zolang karma beschouwd wordt als een soort ruilhandel, waarbij je het verleden kunt afkopen, door hetgeen je in het heden ondergaat, kom je ook niet verder. Maar op het ogenblik, dat je in jezelf de rust en de vrede gaat vinden, die boven het gebeuren uitrijst en steeds weer tracht deze innerlijke toestand te vinden en te hervinden, wordt eigenlijk het gehele karma opgelost en verdwijnt alle drang en dwang.

Karma is een situatie, waarin de schijn een grote rol speelt. De wereld, zo hebben vele wijzen gesproken, is een illusie, waarop zij prompt verder gingen hun eigen illusies in die wereld te versterken.

Maar wanneer wij zien naar het tijdloze, dan kan alles, wat deel uitmaakt van de tijd, niet veel meer zijn dan de droom, waarin een fragment zich tot geheel schijnt te maken.

Wanneer wij zien naar de wijze, waarop elk ik in vele vormen kan bestaan in vele levens, zal de gestalte, die je in een enkel leven hebt, voor jou niet meer betekenen dan een kostuum, mogelijk luxueus gesneden of wat te krap. Maar veel komt het er niet op aan, want je draagt het even en dan gaat het toch weer voorbij.

De belangrijkheid van dergelijke dingen is dus in feite miniem geworden, want je voelt steeds weer aan: dit alles is maar een droom en alleen de werkelijkheid, die daarachter schuilt, is waarlijk van belang.

Het is de droom, waaruit het karma geboren wordt. Het zijn onze dromen, die een gekonditioneerd worden onvermijdelijk maken, zowel op aarde als in de sferen. Het is deze reeks van dromen omtrent onszelf, waardoor wij ook weer voortdurend tot reïnkarnatie gedwongen worden.

Want er is geen enkele wet in de kosmos, die zegt, dat wij steeds weer tot leven terug moeten keren, er is geen enkele wet, die ons dwingt alles in ~~evenwicht~~ te houden.

Maar wij kunnen zelf niet bestaan, wanneer dit laatste niet gebeurt. Daarom kun je wel zeggen: Op het ogenblik dat ik mijn ervaringen en mijn lot niet meer zie als iets, waarbij ikzelf volledig betrokken ben en het beleven van mijn persoonlijkheid - op aarde of in de geest - ook nog leer bezien als vanaf een afstand, zodat ik meer objectief word t.a.v. mijzelf, zal ik het wezenlijke achter de vorm beter gaan begrijpen.

De kern van alles is een deel eeuwigheid. De eeuwigheids-waarde zal in een vorm altijd aanwezig zijn, zowel bij de mens als bij de geest en in elke toestand, waarin een ik zich ook maar zal kunnen manifesteren.

Die kern is altijd, overal en in elke vorm hetzelfde. Zij bepaalt je positie in het tijdloze. En daar het tijdloze alle tijd omvat, is het ook duidelijk dat alles, wat je ooit geweest bent, nu bent of zult zijn, daarin reeds is gelegen en altijd bestaat. Je maakt jezelf alleen maar waar.

Besef dit en je treedt voor de innerlijke mens, de werkelijke ikheid, die zich door alle sferen, vormen en inkarnaties heen steeds weer manifesteert. Het is dan ook eenvoudiger om te beseffen: de manifestatie is niet belangrijk, ik zelf ben belangrijk.

Niet overigens, omdat dit ik belangrijker is dan alle andere ikheden, maar omdat dit de enige werkelijkheid is, waarmee ik altijd weer zal kunnen bepalen, wat ik ben en betekenen in het geheel.

Daarom acht ik karma een zo wonderlijke zaak: een beleefde werkelijkheid, die is opgebouwd uit dromen, die overwonnen moeten worden. Het is een zoeken naar innerlijke werkelijkheid om daardoor eindelijk eens afstand te kunnen doen van alle overwaardering voor verschijnselen.

Juist wanneer je op deze weg gaat, wordt het leven voor mens en geest een tijdlang erg vervelend. Wat mij overigens voert tot het laatste deel van mijn beschouwing, zodat u zich over de duur daarvan geen zorgen behoeft te maken.

Wanneer je bezig bent om afstand van jezelf te nemen, zul je gelijktijdig nog bezig te overwegen, wat er voor jou in de vorm of de sfeer ^{zijn} eigenlijk zoal zou moeten zijn. Er ontstaat een gevoel van ontevredenheid, van onvervuld zijn, omdat men in zich wel weet of aanvoelt, wat de mogelijkheden zijn en wat de wezenlijke betekenis is van eigen bestaan, maar dit alles zo graag op een enkele wijze tot uitdrukking zou willen brengen.

Het is een tijd van lichte verstarring, waarin alle werken en alle menselijke contacten min of meer automatisch schijnen te verlopen, zonder dat je er werkelijk deel aan hebt. Een tijd, waarin het gehele gebeuren in je wereld aan je voorbijtrekt als een soort oninteressante optocht, waar je alleen zo nu en dan naar kijkt bij gebrek aan beter.

Wanneer je de mensen zo over die toestand zou spreken, zou men onmiddellijk uitroepen: maar zo kom je toch niet verder? Menselijk gezien heeft men gelijk. Gezien vanuit een eenzijdige geestelijke ontwikkeling kom je er evenmin verder mee. Eerst wanneer je beseft, dat leven een groeien is naar de totaliteit en een loskomen inhoudt van karma, van konditioneringen en vormgebondenheid, kun je aanvaarden, dat deze toestand een fase is op de enig juiste weg.

Het lijkt soms wel wat op een soort ontwenningsskuur, met alle pijnlijke momenten, die daaraan gemeenlijk verbonden zijn. Want je moet er aan gewennen je dromen niet meer te zien als een belangrijk deel van de werkelijkheid, je moet leren zelfs je angsten te zien, voor hetgeen zij zijn: schrikbeelden, die op al dan niet verantwoorde wijze door jou tegen jezelf worden gehanteerd om zo te ontkomen aan een werkelijkheid, waarin je leeft.

Maar als je dan eenmaal het punt van de bevrijding bereikt, dat punt, waarop je tot beschouwer wordt van alles, inclusief je eigen leven, dan heb je de meest koninklijke weg gevonden, die er voor levende wezens, zoals wij, bestaat.

Dan heb je de weg gevonden naar de innerlijke waarheid plus alle werkelijke innerlijke verbondenheid. Nevenproduct van dit besef is het feit, dat er voor jou geen karma meer kan bestaan, omdat je steeds en in alle dingen functie bent van het totaal, dit beseffende in jezelf en je van dit geheel steeds bewust blijvende.

Dan is alle gebeuren iets, wat in het geheel functioneel blijft, maar voor jouzelf geen of ten hoogste nog een zeer beperkte betekenis kan hebben.

Belevingen hebben geen betekenis van belang meer voor ik of bewustwording, omdat na een weggaan uit de stoffelijke vorm zelfs de sluimertoestand niet meer op zal treden, waarin een konfrontatie met het beperkte ik optreedt. Ten hoogste zul je dan na de dood nog als in een flits even zien, wat je leven in het geheel betekende. Meer niet.

Karma is te overwinnen. Karma is een konditionering, maar dan wel een vorm van konditionering, die vaak doet denken aan een verslaving. Het wonderlijke van dit karma is wel, dat je er meer aan gebonden zult zijn, naarmate je meer aantrekt, wat er met je gebeurt.

Het meest wonderlijke van dit karma is voor mij wel, dat het onmiddellijk verdwijnt, alsof het nooit bestaan heeft, zodra je probeert te leven uit het totaal en geen zuiver persoonlijke verbondenheid, aansprakelijkheid of gebondenheid wilt en kunt aanvaarden.

Karma bestaat niet meer op het ogenblik, dat je alleen en geheel waarmaakt, wat zich vanuit de kosmos binnen jou manifesteert.

Ik hoop u hiermede een beeld van mijn eigen visie op karma gegeven te hebben. Ik weet, dat over dit onderwerp hier reeds vele malen gesproken werd. Maar de laatste tijd is het in dit opzicht nogal rustig geweest, eigenlijk reeds vanaf het ogenblik, dat wij jubileerden, nadat wij over dit onderwerp in dit gezelschap de 2500e keer gesproken hadden.

Mede gezien de ontwikkelingen in uw wereld en in vele mensen meenden wij er goed aan te doen, dit onderwerp weer eens ter sprake te brengen.

Dit juist, omdat u nu leeft in een periode, waarin de meeste mensen meer dan normaal geneigd zijn alles op zich persoonlijk te trekken en gelijktijdig al, wat zij nolens volens moeten ondergaan, willen zien als een opgelegd noodlot of karma, waaraan geen ontkomen mogelijk is.

Juist daarom lijkt het ons belangrijk, dat meer mensen leren beseffen, dat een mens, die naar eenheid met het geheel streeft, geen karma meer kent, geen noodlot. Dat juist degene, die de innerlijke band met het gehele bestaan gaat beseffen en zichzelf gaat beleven als deel van een groter geheel, ook in staat is alle uiterlijk gebeuren te verdragen en te verwerken, ja, zover komt, dat leven en dood geen feitelijke betekenis meer hebben voor zijn besepte ik, ook al zal mogelijk de stoffelijke vorm nog tegen lijden en dood willen protesteren.

Hebt u hierop kommentaar?

x Is dit niet de weg van inwijding?

- Inwijding is altijd gebonden aan het vernemen of vinden van een geheim. Dit is geen geheim, maar een werkelijkheid, die zeer velen aanvoelen en dan ook bewust kunnen gaan beleven en beseffen, wanneer zij dit maar willen.

Ik geloof dus niet, dat je mijn verhaal of het geheel van de feiten een inwijding kunt gaan noemen. Je zou mogelijk wel kunnen zeggen, dat het de omschrijving is van een weg, die het einddoel van alle inwijdingen voor een ieder bereikbaar maakt, zonder dat daarbij verder specifieke lezingen te pas komen, het leven totaal veranderd dient te worden enz., daar alleen reeds een juist beseffen van de kernwaarde van alle leven op de duur voldoende is om een ik los te maken van alle gebondenheden.

Is dit voldoende?

x Laat mij het woord inwijding dan vervangen door de term: groeien naar het besef van hetgeen je werkelijk bent.

- Ook dit is maar beperkt aanvaardbaar. Want je groeit niet werkelijk naar een besef, van hetgeen je bent, maar beseft eerder meer en meer, wat je eigenlijk toch niet bent. De moeilijkheid bij de meeste mensen is, dat zij alleen willen denken in de termen: van groeien, zonder te beseffen dat bij elke groei al 't aanwezige in het ik blijft bestaan, ook dus de illusies, de dromen, de konditioneringen, de waan van belangrijkheid.

Het is juist het elimineren van alles, wat niet waarlijk ik is en een zich terugtrekken uit gebondenheid met alles, wat niet waarlijk deel van het ik is, waardoor men vrij wordt van karma en de werkelijkheid leert beleven.

x Maar komt dit niet door de discrepanties, die kunnen ontstaan tussen konditionering in de geest en in de stof? Ik vraag mij af, of het niet mogelijk is om er in de stof al iets aan te doen en zo tot grotere innerlijke harmonie te komen.

- In de eerste plaats zul je dan moeten gaan begrijpen, hoe onbelangrijk zelfs de belangrijke zaken, waarmee je je bezig pleegt te houden, in feite zijn.

Ik weet niet, of u dergelijke ervaringen zelf hebt door-gemaakt, maar veronderstel dit maar, daar bijna alle mensen het volgende kennen:

Wanneer je denkt, dat iets belangrijk is, al is het

maar in je kinderjaren het feit, dat je morgen jarig bent, zo word je daardoor zodanig gedomineerd, dat je niet meer in staat bent op andere dingen te reageren. En wanneer je al op andere dingen reageert, doe je het in een dergelijk geval altijd weer verkeerd.

Je moet leren afstand nemen, dit is de enige oplossing, zeker wanneer je lijdt onder een strijdigheid tussen stof en geest, waardoor je niet meer weet, wat je moet gaan doen, of waarheen je moet gaan.

Juist dan moet je proberen niet meer vanuit jezelf te reageren, maar eerst eens proberen eenheid met het al te gevoelen. Je moet tot jezelf zeggen: wat er gebeurt is niet waarlijk van belang, maar dat ik in die eenheid leef en die eenheid door mijzelve beleef en manifesteer in de tijd, is het enige, waar het werkelijk op aan komt.

Het is een vorm van zelfonderzoek uit de aard der zaak, waartoe ik u raad. Maar daarnaast is het toch ook een leren begrijpen, wat in feite onbelangrijk is, om vervolgens al dit onbelangrijke op zijn plaats te zetten, of zelfs terzijde te stellen, zo eindelijk tot een beleven van en werken met de hoofdzaken van eigen existentie te komen.

x Mag je dit een bewustzijnsverruiming noemen?

- Mag ik dit woord vervangen door bewustwording? Je bewust worden van een werkelijkheid door het terzijde stellen van al het onbelangrijke is mijn raad.

x Welke methode raadt u aan? Er wordt de laatste tijd nogal veel aan meditatie en yoga gedaan

- Ik kan een ieder alleen aanbevelen dié weg te volgen, waarvan hij voelt, dat hij deze ook werkelijk kan gaan. M.a.w.: het is niet zo belangrijk, welk techniek of leerstellingheid u hanteert. Het is alleen belangrijk, dat u het gevoel hebt, dat u daarmee zult kunnen werken en dat u vanaf het ogenblik van besef, dat u er toch niet verder mee kunt komen of werken, u ook niet aan die weg blijft vastklampen, maar probeert uw innerlijke situatie en toestand opnieuw te waarderen en een nieuwe weg te vinden, of vanuit uzelf verder aan uzelf te werken.

Laat mij het zo zeggen: je kunt mogelijk tot deze bewustwording komen door T.M. Maar op het ogenblik, dat je te veel snurkt, terwijl je meent te mediteren, is het toch wel verstandig een andere weg te zoeken, zeker wanneer je ook zelf begint te begrijpen, dat je in feite niets meer of minder doet dan je regelmatig geheel ontspannen.

x Is niet-doen hierbij ook belangrijk, dus alleen de handelingen verrichten, die werkelijk noodzakelijk zijn?

- Wanneer je geheel eerlijk wilt zijn, zul je nog een andere formulering moeten kiezen. Het is niet alleen de dingen doen, wanneer die onvermijdelijk en noodzakelijk zijn, maar veel eer de dingen doen, zonder jezelf daaraan te binden.

Je kunt dus alles volbrengen, wat gewoonte is, maar dan niet meer als een methode om jezelf aan anderen op te leggen, eigen belangrijkheid en verdiensten te demonstreren of iets dergelijks. Wanneer je de dingen doet, moet je steeds weer beseffen: op zich betekent het mogelijk niet veel, maar ook hierin zal ik de waarheid uit kunnen drukken. Daarom handel ik alleen, wanneer ik voel, dat dit voor mij nu nodig of aanvaardbaar is en wat het kosmisch betekent, zie ik dan later wel.

x

Dat klinkt of het gemakkelijk zou gaan....

-

De moeilijkheid ligt niet in de weg zelf, maar in het terzijde stellen van alle gewoonten, die u afhouden van het volgen van die weg.

Het karma van de mens is, indien je het kosmisch wilt bezien, een kwestie van gewoontevorming, waardoor de vrijheid van handelen beperkt wordt en zo de beleving in een bepaalde richting alleen bijna onvermijdelijk schijnt te worden.

Ik bemerk, dat wij hiermede het onderwerp wel beëindigd hebben. Het ergste is achter de rug. Maar eigenlijk is het op zich onbelangrijk. Zelfs of u mij begrepen hebt, is minder belangrijk voor mij dan de vraag, of ik tot uitdrukking heb gebracht, wat ik voelde u te moeten zeggen.

En voor u is het niet belangrijk, of u mij juist begrepen hebt of niet, maar of u een innerlijk gevoel van juistheid hebt verkregen, terwijl u luisterde.

x

Moeten luisteraar en spreker niet aan elkaar beantwoorden?

-

Zodra luisteraar en spreker elkaar beantwoorden, liegen zij beiden. Een ieder moet zijn eigen waarheid leven en beleven. Wanneer wij dan de beperkingen, waardoor wij zeggen: dit is mijn waarheid, verliezen, komen wij vanzelf tot een waarheid, die voor ons allen gelijk is.

Maar tot wij zover zijn, komen wij in goed begrip voor elkaar meestal niet al te veel verder. Waarmede ik mijn onderwerp moet gaan afsluiten. Ik wil dit echter niet doen zonder nog een opmerking te maken, die u naar ik meen allen wel zult kunnen en willen begrijpen.

Wanneer je weet, dat iets onvermijdelijk is, is het dwaas om er eerst een tijdlang over te vergaderen, voor je iets er aan doet. Wanneer je vergadert om zo een illusie in stand te houden van belangrijkheid, terwijl je weet, dat die niet of maar beperkt voor anderen werkelijk bestaat, leeft men zich in een waanbeeld in, dat, omdat men zelf dit in stand wil blijven houden - volgens oude gewoonte - u bindt.

U kunt steeds minder vrijelijk veranderen van gebruiken en uitingen. Men is gebonden aan handelingen, die indruisen tegen eigen begrip van juistheid en noodzakelijkheid, alleen maar, omdat men het vroeger ook altijd zo heeft gedaan.

Deze gebondenheid moeten wij zoveel mogelijk vermijden. Denk meer aan de feiten en minder aan de schijn. Wanneer u stelt, zoals zoëven, dat het toch belangrijk is, dat luisteraar en spreker in harmonie zijn, dan kan ik alleen maar antwoorden, dat het voor de spreker belangrijk is, dat hij volgens beste weten juist spreekt. Voor de luisteraar is belangrijk, dat hij zo juist mogelijk probeert te begrijpen vanuit zichzelf, waarbij het er niet opaan komt, of zijn interpretatie gelijk is aan die van de spreker. Dit, daar alleen hetgeen innerlijk tot stand wordt gebracht, een blijvende waarde heeft en de afhankelijkheid van de verschijnselen buiten het ik voor het innerlijk beseffen maar een zeer beperkte is.

Hiermede, vrienden, heb ik hopelijk dit onderwerp redelijk voor u afgerond. Ik ben u dankbaar voor uw gehoor, belangstelling en vragen.

Indien u zelf gekonfronteerd wordt met de gespletenheden onrust en meer van de gevoelens, die ik u getracht heb te beschrijven, zo zou ik in uw plaats zeggen:

Ach, laat ik eens beginnen mij wat minder druk te maken over alle zaken, dan zal het mij gemakkelijker vallen in te zien, wat voor mij essentieel is. Dan kan ik mogelijk meer doen en bereiken, dan ik nu mogelijk acht.

En wanneer je moet zeggen: eigenlijk kan ik geheel niets doen - wat ik mij van mensen voor kan stellen - zo zou ik reageren:

Het is mogelijk ook niet zo belangrijk, dat ik zelf nu iets doe. Maar ik kan in ieder geval wel proberen zó te zijn, dat ik in mijzelf vrede kan hebben met het bestaan en die vrede dan op de een of andere wijze nog uitstraal ook.

Er zijn mensen, die vragen: wat kun je als eenling doen? Je bent immers niet in tel, je hebt geen kracht? Dan zeg ik tot hen: probeer eens de kracht van het geheel aan te voelen. Wanneer je dan probeert met die kracht, en niet op eigen kracht alleen iets tot stand te brengen, zal het resultaat waarschijnlijk nog aardig meevallen.

U bent zeker niet zo eenzijdig, beperkt in mogelijkheden en vermogens als u, als mens, pleegt te veronderstellen, wanneer u zich maar niet te veel door dwangideeën en schone schijn laat beheersen. Maak u dus wat los van alle in feite toch niet zo belangrijke zaken en probeer innerlijk de weg te vinden, waarvan u kunt zeggen: dit is goed.

Zo lost men zijn karma steeds meer op, vindt men steeds meer kracht, vrede en wat meer is zelfs kosmische waarheid in en voor zichzelf.

Ik dank u voor uw aandacht.

-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden.

Het is weer najaar, zo echt de tijd, dat op wazige weiden koeien pootloos drijven en boerenkoppes eenzaam schokkend boven wolken huiswaarts gaan.

In deze dagen worden vele mensen ook wat mistroostiger. Zeker, sommige mensen zijn blij, dat het eindelijk weer regent - tot zij in een gietbui naar buiten moeten. Andere mensen zitten zich op te winden, omdat de stormen zich te vroeg aandienen en het dode hout reeds breekt voor het laatste blad gevallen is en zelfs levend hout niet geheel wordt gespaard.

Het is najaar en men heeft het gevoel van: o jee, nu gaan wij weer naar de winter toe. Een enkeling kijkt nog verheugd uit naar Sinterklaas, maar de meesten denken zelfs in dit verband te veel aan een kleine portemonnaie of een slinkende bankrekening. En wanneer men aan Kerstmis denkt mompelen velen: nou ja, er zal dan toch wel niets bijzonders op de televisie zijn

Men voelt de tijd als het begin van een sterven, een periode van verveling en hoge kosten en vergeet daarbij wel eens, dat het leven in de natuur een enorme kringloop is. Want zelfs nu de planten rusten gaan, bereiden zij zich reeds in het verborgene voor op een nieuwe bloei, al is het maar door het oude af te stoten.

Het zaad nestelt zich in deze dagen in de warme aarde om, beschut tegen de kou, te wachten tot het weer vochtig en warmer wordt, om dan ineens met een voor planten zeer grote snelheid te kiemen en naar boven te schieten.

Ik begin met dit beeld, omdat het in het leven voor een mens ook wel eens een tijdlang zo hopeloos mistroostig en vervelend kan zijn in het leven.

Dan zitten de mensen met de rouw om gisteren en de angst voor morgen, drinken hun koffie, eten hun brood en spreken van zorgen, vrezen de dood, omdat zij het leven haast zijn vergeten.

Zij willen van geen vreugde meer weten, omdat zij vrezen daarin te vergaan, verloren te lopen in een leven, dat zij niet willen en niet meer verstaan.

Je moet werkelijk in deze tijd proberen het leven wat zonniger te zien. Er zijn natuurlijk altijd weer mensen, die roepen: ik ken alleen maar pech, mij blijven van alles alleen maar de nadelen. Maar is dat altijd waar?

Denk dan maar eens aan de blinde man, die in Londen een uitstekende broodwinning had, wanneer er smog of fog heerste. Want hij was dan een van de weinigen, die de stad nog kende, zijn weg kon vinden en rond kon wandelen, zoals hij altijd placht te doen. Dan werd hij, die anders met medelijden bejegend werd, opeens de gids voor alle mensen, die niet blind waren, maar nu ook niets konden zien.

Heel wat mensen hebben minder ernstige gebreken of tekorten, maar zij praten zichzelf steeds weer aan: dat ik nog eens voor iemand wat betekenen kan, zal toch nooit gebeuren. Ik ben alleen en nutteloos en oud

Erg herfstig, wanneer je zo redeneert. En anderen hebben het er steeds weer over, dat het leven zo druk is, zo veel van een mens eist en dat dat dan toch wel erg vervelend voor hen is.

Wanneer u zo bent, moet u toch eens proberen u in te denken, dat datgene, wat u nu ziet als uw gebrek of tekort, zo dadelijk mogelijk een baken of redmiddel voor vele anderen zal kunnen worden.

Dat wat jij op dit ogenblik betreurt, blijkt later misschien wel een zegen voor vele mensen of geesten en kan zelfs de gehele wereld mogelijk helpen de vrede te vinden en te bewaren.

Zeker, u hebt gelijk. Er is alle reden om eens lekker pessimistisch te zijn. Tot 1985 zal het misschien nog wel loslopen, hebben geleerde heren gesteld, maar nadien is een atoomoorlog praktisch onvermijdelijk. Niemand twijfelt er aan, dat zij gelijk hebben. Hoogsten verschilt men van mening, omdat de een meer voelt voor de 4e juli, terwijl een ander het grote vuurwerk liever met oude en nieuwe jaar af zou steken.

Maar waarom zou men zo pessimistisch zijn en aannemen, dat de mensen, die steeds meer leren over de gevaren van atoomkracht, toch steeds dwazer zullen worden? Waarom durft men niet geloven, dat de mensen mogelijk ook iets verstandiger of zelfs wijzer zouden kunnen worden in die tijd?

Jijzelf verandert toch? Waarom zou dit met anderen dan niet ook het geval kunnen zijn? Het kind, dat nauwelijks kan lezen, zal de volwassenen vrezen. Maar zal het nooit een boek

verstaan? Zal het nooit spreken leren, omdat het nu nog stamelt, nooit leren omdat het nu ondeugend is en in de hoek moet staan?

Kun je niet beter redeneren: langzaam leren lezen is vooruitgang, tot je eens zelf Shakespeare leest en zijn gedichten herschrijft nog bovendien?

De wereld verandert snel, verkeert in gisting. Goed, dat is een feit. Maar moet je daar nu zo tegen aan zitten kijken met een gezicht van : nu gaat het vast en zeker verkeerd? De mensheid kan zichzelf redden, heus. Maar dan moeten wij wel proberen wat meer naar het licht te zien. Wij moeten in de herfst en in de winter ook misschien van menselijk zijn de komende lente reeds voorbereiden en niet de begrafenis van mensheid en wereld.

O ja, u denkt, dat er weer heel wat weggekletst wordt. U hebt gelijk. Want ik tracht mij altijd weer te voegen naar de gebruiken van degenen, bij wie ik te gast ben. Desondanks heb ik naar ik meen reeds enkele dingen gezegd, die de moeite van het overwegen waard zijn.

Is voor u herfst de voorbereiding tot het sterven? Goed dan. Ga naar buiten en kijk naar het vuur van het bijna vallende blad, de zon verheerlijkende, kort voor het zal worden tot modder en voedsel voor de planten van een komend jaar. Het blad aanvaardt het vallen zonder meer, terwijl het voor een laatste keer in gloed vertelt van leven en verlangen.

Hoe schoon is de gloed van het herfstige woud, hoe schoon is het fanaal van het schijnbare sterven. Maar al valt het blad, er blijft vruchtbaarheid, die de lente weer zal beërven.

Wij zitten in hetzelfde schip als het herfstige woud: het goede van een tijdperk gaat voorbij en in sombere, stormachtige kaalheid bereidt een komende lente zijn weelde voor, kondigt een nieuwe periode voor de aarde zich aan.

Maar ja, mensen vragen zich steeds weer af: wat word ik daar nu beter van? Het is als het verhaal van de veerman van Tessel. De man had een kaan, waarmee hij naar het eiland en terug naar het land zeilde. Hij werd gehoord door een vreemdeling om tijdens de nacht een oversteek te wagen. Een groot loon werd hem beloofd, mits hij nergens over zou praten.

De man beloofde dat natuurlijk graag. Maar toen het uur van afvaart gekomen was, kraakte het alleen en de boot zakte dieper en dieper in het water, alsof er een onzichtbare last aan boord werd gebracht.

De dekknecht werd doodsbang. maar voelde zich verplicht om mee te varen. Op het eiland kraakte het weer, de boot lag weer hoger in het water. Na die nacht, was de knecht wit door de angsten, die hij had uitgestaan. Maar de schipper niet. Die was te druk bezig geweest met het tellen van zijn loon om bang te worden ...

Soms denk ik wel, dat de reden van het nu algemeen meer gangbare pessimisme hiermede in verband staat: iedereen is bereid risico's te nemen, wanneer er een grote kans is, dat men er zelf veel beter van wordt. Maar nu ziet het er naar uit, dat niemand van al die veranderingen en spanningen iets beter zal worden. Daarom is men pessimistisch. Want risico's nemen, iets wagen wil men wel, wanneer er maar voldoende tegenover staat, aan geld, goederen of desnoods alleen maar aan gelijk en je zin door kunnen zetten.

Nu dat er niet in schijnt te zitten, wordt men onredelijk en pessimistisch. Zoals de knecht, die grijze haren kreeg, omdat hij geen extra inkomen had om zich mee bezig te houden, zodat hij al zijn angsten vrij spel liet. En toch liep de tocht goed af, ook voor hem.

U leeft in een wereld, waarin in deze dagen bovendien onzichtbare invloeden steeds meer merkbaar een rol spelen. De toekomst is moeilijk te zien, doet nevelig aan als het landschap, waarover wij zo even spraken. U ziet in de grondmist van een nieuw tijdperk de instellingen pootloos drijven en denkt te weten, dat er geen poten meer onder zitten. Maar bent u wel zo zeker van uw zaak?

U hebt een mening, maar het zou best toch eens anders kunnen zijn, dan u denkt. U leeft in een wereld, waarvan u de verschijnselen alleen aan de oppervlakte ziet. Daaronder ligt het onbekende, dat wij dan verklaren met tendenzen, de natuur, God, het volk, de geest en juist die poging om alles te verklaren aan de hand van de oppervlakkige verschijnselen, verbergt heel wat van de werkelijke beweging en verandering.

Kortom: wij denken wel, dat wij alles kunnen overzien, maar in feite weten wij niet eens, waar het naar toe gaat. Laat mij de zee eens als voorbeeld nemen.

Kijk naar de golven aan de oppervlakte. En vraag u dan eens af, of u daardoor nu ook precies weet, hoe de onderstroom verloopt. Alleen door veel ervaringen kunt u zich er mogelijk 'n beeld van vormen en zonder metingen bent u zelfs dan nog niet zeker. De feiten, waarover u spreekt, zijn de golven. Maar er zijn andere, voor het geheel even belangrijke of nog belangrijker stromingen onder de oppervlakte verborgen.

Veel mensen willen niet toegeven, dat zij op de gis werken en leven. Daarom zullen zij net doen, of die onderstromingen niet bestaan en zolang zij buiten het werkelijke gebeuren kunnen blijven, is het gemakkelijk die illusie vol te houden. Maar wanneer je opeens midden in het gebeuren staat, deel wordt van de steeds wisselende feiten, voel je je al snel als een zwemmer, die in een mui terecht is gekomen.

Geestelijk bezien zou je moeten zeggen: Er zijn zoveel krachten en invloeden, die het geheel van het gebeuren bestieren, dat ik aan het gebeuren zelf vaak weinig of niets kan veranderen.

Alles in het leven wordt mede bepaald door krachten en stromingen, die je als mens niet redelijk kunt overzien. Maar wie eerlijk is omtrent eigen leven en handelen, zal toe moeten geven, dat er wel degelijk onder de oppervlakte van het gebeuren van alles aan de hand is en dat dit, eerder nog dan de oppervlakkige feiten, de gang van zaken zal bepalen.

De meesten onder u, die zich bezig houden met geestelijk werk, waarnemingen, filosofieën, trainingen op elk terrein, zullen wel beseffen, dat er iets aan de hand is. Maar wat het precies is, weet men ook dan nog niet, zodat men heerlijk zijn lievelingsdenkbeelden verder kan blijven koesteren.

U kunt zo pessimistisch doen, als u maar wilt, maar geef dan in ieder geval toe, dat u niet zeker weet, wat er zal gaan gebeuren. U kunt ten hoogste vermoeden, dat er bepaalde ontwikkelingen zullen plaats vinden, zoals je in de mist alleen maar kunt vermoeden, dat de koe inderdaad 4 poten heeft, of aan zee alleen maar veronderstelt, dat de onderstroom in een

richting gaat met een bepaalde snelheid.

Zelfs wanneer het over mensen gaat, zal een eerlijk iemand toe moeten geven: de uiterlijke reacties zie ik wel, maar wat daaraan vanbinnen wordt toegevoegd of werkelijk gebeurt, zie ik en begrijp ik niet. De achtergrond van vele zaken ontgaat mij nog net.

En een redelijk iemand zal daaraan toevoegen: dus moet ik mij niet te veel op het uiterlijk van het gebeuren richten en mijn verwachtingen alleen baseren, op hetgeen ik zien of redelijk vermoeden kan. Maar hetgeen ik meemaak, zegt mij persoonlijk wel iets, zelfs wanneer ik de verklaring niet ken, of mij in mijn verklaringen volkomen vergis.

Kijk, dat is nu het belangrijkste. Je moet leven met het heden en de mogelijkheden van vandaag. Je overonderstellingen omtrent morgen zijn nog lang geen feiten en feiten, die je probeert te ontkennen, bestaan desondanks, alleen is hun reden of oorzaak mogelijk toch niet, wat je jezelf niet toestaat te denken.

U leeft in een wereld van deels onverklaarbare fenomenen, maar er is altijd weer iets bij, waarom je kunt glimlachen, waarvoor je je kunt interesseren, waaraan je je even kunt wijden.

Daarom is mijn raad aan u, ook in deze herfsttijd: kijk allereerst eens naar al die dingen, waarom je een klein beetje kunt glimlachen, de kleine dwaasheden en wonderlijke verschijnselen in de maatschappij.

Probeer niet al te veel uit te rekenen, waar dat nu weer vandaan komt, of waartoe dat nu weer zal voeren. Leef vandaag, maar leef dan wel vandaag, zoals je zelf bent, met enige blijmoedigheid, desnoods zo nu en dan wat overmoedig.

Maar wees nooit neerslachtig, wanneer je het voorkomen kunt, wees nooit terneergeslagen om kleinigheden, die morgen alweer anders kunnen zijn. En wanneer het eens een barre tijd voor u is, doe dan als een plant, die, terwijl de winter valt en de uiterlijke mogelijkheden van leven beperkt worden, zich in stilte onderaards alweer voorbereidt op de volgende periode vol warmte en zon. Staak uw vertoon en wees innerlijk bezig om alle krachten op te sparen voor een volgende periode van groei en bloei.

Indien u toch nog pessimistisch blijft, bedenk dan, dat de onderstromingen van deze tijd reeds veel hebben doen veranderen. Ook de mensen, die nu nog schijnen verder te gaan op de oude paden met de oude leuzen, zullen zich aan die invloed niet kunnen onttrekken. Voor zij het weten, voor u het beseft, veranderen ook zij, handelen zij anders, denken zij anders dan zijzelf en u ooit mogelijk hadden geacht.

Wanneer alle mensen van goede wil onder deze nieuwe invloed hun gebondenheid aan een vergaan verleden afleggen, kunnen zij de aarde hervormen en zelfs van de hel een hemel maken.

U vindt dit te ver gaan? Maar waarom dan? Al is er een eeuwige duisternis, dacht u werkelijk, dat een ieder, die iets verkeerd heeft gedaan, daar ook eindeloos zal moeten vertoeven? Lieve mensen, je blijft daar alleen zolang, tot je zelf beseft, dat dit je niet past. Daarna krabbel je er voorzichtig weer uit.

Zelfs daar beseft men, dat het soms zin heeft langere

krachten te sparen en niets te doen om, wanneer het er op aankomt, meer te kunnen doen, dan je meende te kunnen volbrengen. O jee, mag je dit eigenlijk wel zo zeggen? Wanneer je spreekt over nietsdoen, komt de vrome gemeente onmiddellijk vertellen, dat de mens veroordeeld is in het zweet zijns aanschijns zijn brood te verdienen. En toch heb ik degenen, die dit bij voorkeur verkondigen, zelden zien zweten. Wat de vraag doet rijzen, of predikers dan wel mensen zijn....

U zit hier nu even gezellig bijeen. Vraag u nu eens even eerlijk af, of het wel zin heeft u steeds weer zo druk te maken? Is alles, waar u zo druk mee bezig bent, nu werkelijk voor u zo gewichtig en belangrijk? Moet je daarop nu werkelijk met al je wilskracht en werkkracht ingaan, terwijl het voor jou in feite niet zo belangrijk is en je niet eens weet, of je langs deze weg ooit iets zult bereiken?

Zou het in vele gevallen niet beter zijn tot jezelf te zeggen: ik zie wel wat er gebeuren zal, Nu doe ik eerst de dingen, waardoor mijn leven en het leven van anderen beter, lichter, vrolijker kan worden?

En houdt wat krachten in reserve, zorg dat u uw veerkracht niet verliest. Want het kan soms opeens werkelijk belangrijk zijn, wat extra kracht en withoudingsvermogen tot je beschikking te hebben. Maar als je die hebt, geldt ook: het wonder komt als een donderslag, die bij heldere hemel valt, onverwacht, maar duidelijk merkbaar.

Dan is er opeens de taak, de noodzaak om te leven, te handelen, te denken, van jezelf te geven. Wanneer je al je krachten verspild hebt aan pessimisme en overbodige ijver, zul je mogelijk het wonder niet eens meer ondergaan, bereiken zul je zeker te weinig.

Wanneer er in huis alleen een kaars brandt, moet je niet klagen, dat het donker is, maar kijken en beseffen, hoeveel licht die ene kaars nog geeft. Dan zie je opeens je omgeving geheel nieuw en bewuster, dan je in lange tijd hebt gedaan.

Wees blij met de kleine vreugden van het leven, beklaag u niet, dat de grote vreugden en bereikingen uitblijven. Dan zult u ontdekken, dat ook het kleine u het leven geheel anders doet beleven.

Want eigenlijk is het in deze dagen zo: Een enkele straal van licht. Nog is de hele hemel grijs. Een straal van licht. Het duister gaat nu kleuren. Een windvlaag ruist. Een tweede straal van licht ontdoet heel het bestaan opeens van donkere stilte, geeft nieuwe kracht. Nog flonkert vaag een ster zijn groet uit de voorbije nacht, maar in het oosten wordt het hel. De wereld, die ontwaakt, ziet, hoe de zon de ketenen slaakt van duisternis en al begint opnieuw, verheugd, te groeien en te leven.

Dat is de werkelijkheid. Er is mogelijk nu nog maar een enkel straaltje licht, maar het licht wordt sterker en sterker. Besef dit. Wees wat vrolijker. Maak je niet zo druk over alle negatieve zaken. Wees blij. Dat is mijn les. Ik geef u opzettelijk geen zware lessen, want u gebruikt die toch alleen maar om daaruit voor uzelf weer nieuwe problemen te maken. Wees blij van binnén, spaan je krachten, indien nodig en verwacht van het leven niet alleen het slechtste. En daarmee neem ik afscheid van U

Goeden avond.

(2e onderwerp sterk bekort)

d.d. 8 oktober 1976

-0-0-0-0-0-